

Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9
(Gemeente Aa en Hunze, Dr.)

Een Inventariserend
Archeologisch Veldonderzoek

Steekproefrapport 2010-08/10

*Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9
(Gemeente Aa en Hunze, Dr.)
Een Inventariserend Archeologisch
Veldonderzoek*

Een onderzoek in opdracht van
Tauw bv, Assen

Steekproefrapport 2010-08/10
ISSN 1871-269X
projectleider: drs.J.M.G.Bongers (fysisch geograaf)
auteur: D.A. Dijk
autorisatie: dr. J. Jelsma (senior archeoloog)

De Steekproef werkt volgens de Kwaliteitsnorm
Nederlandse Archeologie 3.1

Foto's en tekeningen zijn gemaakt door de
Steekproef bv, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, Zuidhorn, augustus 2010

Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder
bronvermelding.
De Steekproef bv aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor eventuele schade
voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of
het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

De Steekproef bv
Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3
9801 TG Zuidhorn

<i>telefoon</i>	050 - 5779784
<i>fax</i>	050 - 5779786
<i>internet</i>	www.desteekproef.nl
<i>e-mail</i>	info@desteekproef.nl
<i>kvk</i>	02067214

Inhoud

Samenvatting

1. Inleiding.....	1
1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.1 LS01).....	1
1.2 Locatiebeschrijving (KNA 3.1 LS02).....	2
2. Bureauonderzoek.....	4
2.1 Bronnen.....	4
2.2 Fysische geografie (KNA 3.1 LS04).....	4
2.3 Archeologie (KNA 3.1 LS04).....	6
2.4 Historische geografie (KNA 3.1 LS03).....	9
2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.1 LS05).....	10
3. Veldonderzoek.....	12
3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 3.1 VS01).....	12
3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 3.1 VS02, VS03).....	13
4. Conclusies en advies.....	14

Appendix:	- archeologische periodes
	- archeologische kaart
	- boorstaten
	- laagbeschrijvingen boringen volgens Archeologische Standaard
	Boorbeschrijvingsmethode

Samenvatting

In verband met de geplande sloop van de bestaande bebouwing en bouw van onder meer seniorenwoningen heeft een inventariserend archeologisch veldonderzoek plaatsgevonden op een terrein aan de Stationsstraat 5, 7 en 9 te Gieten, gemeente Aa en Hunze, provincie Drenthe. Doel van het onderzoek is vast te stellen of in het gebied archeologische waarden aanwezig zijn die door de benodigde graafwerkzaamheden bedreigd worden.

Het onderzoek bestaat uit een bureau- en een veldonderzoek. Bij het bureauonderzoek zijn bronnen geraadpleegd op het gebied van fysieke geografie, archeologie en historische geografie. Bij het veldonderzoek is een veldkartering uitgevoerd en zijn zes boringen geplaatst om archeologische indicatoren op te sporen en om de gaafheid van de bodem te bepalen.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied op de hondsrug in de historische kern van het middeleeuwse esdorp Gieten ligt. In het plangebied is bewoning vanaf het paleolithicum mogelijk geweest. In de omgeving zijn bewoningssporen uit alle archeologische perioden gevonden.

De bodem in het plangebied is over het algemeen van slechte kwaliteit. Er zijn geen intacte bodemlagen zoals podzolhorizonten of fossiele cultuurlagen aangetroffen. In het plangebied zijn geen archeologische indicatoren waargenomen. De kans op het aantreffen van intacte archeologische vondsten en/of grondsporen is klein. Eventuele prehistorische sporen zullen niet meer intact zijn. Van middeleeuwse sporen kunnen alleen de diepere delen nog intact zijn. Het advies luidt daarom het plangebied vrij te stellen van verder archeologisch onderzoek.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.1 LS01)

In opdracht van Tauw bv in Assen, vertegenwoordigd door de heer B.P. Zijlstra, is een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd aan de Stationsstraat 5, 7 en 9 te Gieten. De aanleiding voor het onderzoek is de geplande bouw van twee zorgwoningen en een aantal appartementen. De hiervoor benodigde graafwerkzaamheden kunnen eventueel aanwezige archeologische grondsporen verstoren. De exacte diepte van de geplande ingrepen was tijdens het onderzoek nog niet bekend.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek. Bij het bureauonderzoek is een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied gemaakt aan de hand van beschikbare fysisch-geografische, archeologische en historisch-geografische informatie. Tijdens het veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Daartoe is gezocht naar archeologische indicatoren en is bepaald wat de gaafheid van de bodem is.

Figuur 1: Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9 op een uitsnede van de topografische kaart, schaal 1:25.000. Het onderzoeksgebied aan de Stationsstraat is rood omlijnd weergegeven. (Naar: ANWB, 2004. p.18 & 19)

1.2 Locatiebeschrijving (KNA 3.1 LS02)

Het plangebied ligt in het midden van de bebouwde kom van Gieten. Het wordt begrensd door de Stationsstraat aan de westzijde. Aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door de Boddeveld en aan de oostzijde de Hanebijtershoek. Het plangebied is bebouwd en gedeeltelijk in gebruik als tuin en/of binnenplaats (zie Figuur 2).

Figuur 2: Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9: Foto van het plangebied. De foto is richting het zuidwesten genomen.

Tabel 1: Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9: administratieve gegevens

provincie:	Drenthe
gemeente:	Aa en Hunze
plaats:	Gieten
toponiem:	Stationsstraat 5,7 en 9
bevoegde overheid:	Gemeente Aa en Hunze
opdrachtgever:	Tauw bv, Assen
oppervlakte:	0,45 ha
hoogte:	Ca. 17,5 meter +NAP
grenscoördinaten:	N.W.: 247,402 / 558,362 N.O.: 247,492 / 558,349 Z.W.: 247,412 / 558,280 Z.O.: 247,460 / 558,284
kaartblad:	12G
onderzoeksmeldingsnr:	42481
uitvoeringsperiode:	24 augustus 2010
onderzoeksdiepte:	1,6 meter beneden het maaiveld
beheer documentatie:	De Steekproef bv, E-depot, RCE en Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis

2. Bureauonderzoek

2.1 Bronnen

Voor het bureauonderzoek zijn onderstaande bronnen en literatuur gebruikt:

Tabel 2: Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9: geraadpleegde bronnen en literatuur.

AHN-Viewer. www.AHN.nl. Actueel Hoogtebestand Nederland. Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geo-informatie en ICT.

Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. Archeologie Leidraad 3. J.H.A. Bosch, 7 maart 2005.

Atlas van Topografische Kaarten. Nederland 1955 – 1965. M. Kuiper. Uitgeverij 12 Provinciën. Landsmeer 2006/2007.

Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Blad 12 Oost Assen. Stichting voor Bodemkartering. Wageningen, 1977.

Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) [ARCHIS].

Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek aan Brink 16 – 20a te Gieten (Dr.). Steekproefrapport 2006-03/03. A. Vissinga en J. Jelsma. Zuidhorn, 2006.

Grote Historische Atlas Drenthe. +/- 1898-1928, schaal 1:25.000. Uitgeverij Nieuwland. Tilburg, 2006.

De Franse Kaarten van Drenthe en de Noordelijke Kust. 1811-1813. H.J. Versfelt en M. Schroor. Heveskes Uitgevers. Groningen/Veendam, 2001.

De Ondergrond van Nederland. E.F.J. de Mulder, M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff & T.E. Wong. Wolters-Noordhoff. Groningen/Houten, 2003.

Topografische Atlas Drenthe, schaal 1:25.000. ANWB. Den Haag, 2004. p.18 & 19.

Verkennd Archeologisch Onderzoek aan de Bonnen te Gieten. Steekproefrapport 2002-02/02. J. Jelsma en C. Tulp. Groningen, 2002

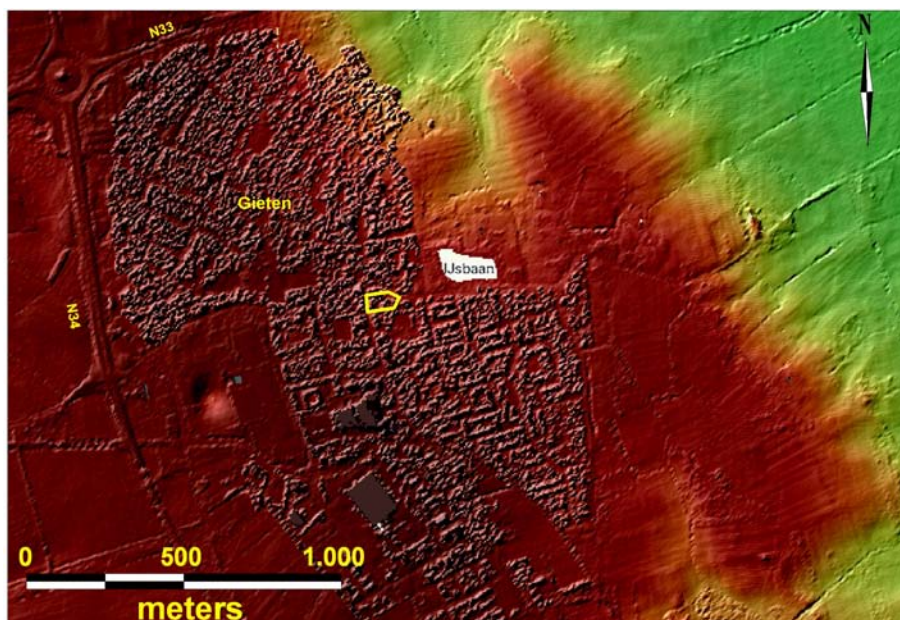
Www.WatWasWaar.nl

2.2 Fysische geografie (KNA 3.1 LS04)

Het plangebied aan de Stationsstraat 5, 7 en 9 ligt op de Hondsrug in de bebouwde kom van het dorp Gieten. Op de geomorfologische kaart van Alterra (via ARCHIS) ligt het plangebied in een zone die als bebouwd is gekarteerd. Het plangebied ligt op een heuvelrug die mogelijk door tektonische bewegingen is ontstaan (de Hondsrug, codering 10B1). Mogelijk ligt het plangebied in of grenzend aan een droog dal met dekzand (codering 2R3). Dit dal, dat op de geomorfologische kaart aan de noordzijde aan het plangebied grenst, is hoogstwaarschijnlijk een erosiedal dat tijdens het Weichselien ontstaan is door

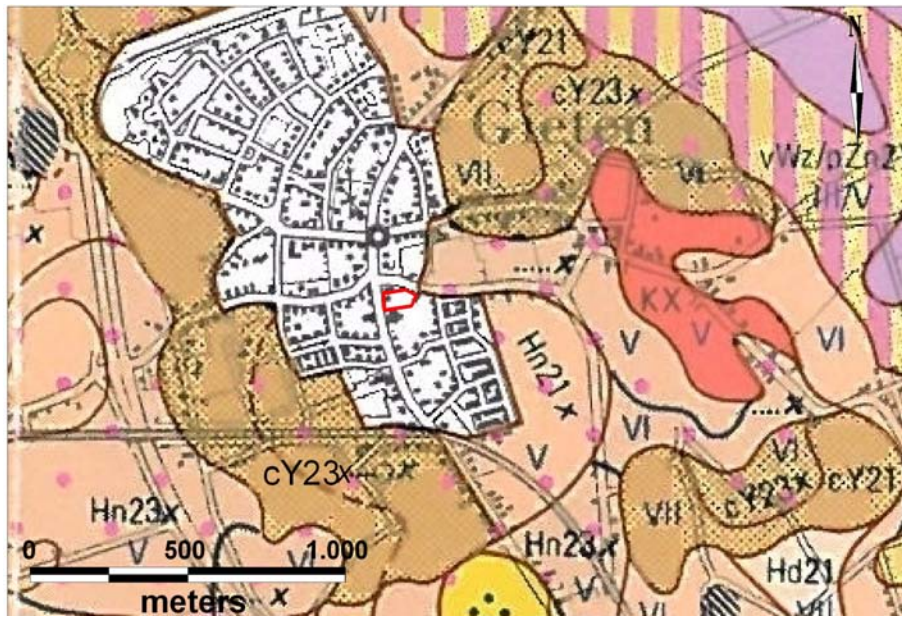
sneeuwsmeltwater. Op de hoogtekaart op basis van het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN, zie Figuur 3) is te zien dat de noord- en oostzijde van het plangebied op de grens van dit erosiedal ligt. Naar het noordoosten wordt het terrein steeds lager. Deze laagte is als erosiedal te herkennen.

Ook op de Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000 (zie Figuur 4) ligt het plangebied in een vanwege de bebouwing niet gekarteerde zone. De dichtstbij liggende bodemeenheden zijn looppodzolgronden (codering cY23x) ten westen van het plangebied en ten oosten van het plangebied veldpodzolgronden (codering Hn21x). Beide bodemtypen zijn gevormd in jong dekzand. In beide bodemsoorten komt bruinrode keileem ondieper dan 120 cm beneden het maaiveld voor (toevoeging ...x). De B-horizont van de hier voorkomende looppodzolbodems is geelbruin met een geleidelijk verloop naar een gele C-horizont. De voorkomende veldpodzolbodem heeft de normale opbouw met een (donker)bruine B-horizont.

Figuur 3: Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9: Hoogtekaart gemaakt met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Het onderzoeksgebied is geel omlijnd weergegeven.

Bij de veldpodzolgronden wordt grondwatertrap V met een gemiddeld laagste grondwaterstand van 80 tot 120 cm beneden het maaiveld en een gemiddeld hoogste grondwaterstand van minder dan 40 cm beneden het maaiveld aangegeven. Voor de looppodzolgronden wordt grondwatertrap VII met een gemiddeld laagste stand van meer dan 160 centimeter en een gemiddeld hoogste stand van meer dan 80 centimeter beneden het maaiveld aangegeven.

Figuur 4: Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9 op een uitsnede van de Bodemkaart van Nederland, 1:50.000. Het onderzoeksgebied is rood omlijnd weergegeven. Het plangebied is vanwege de bebouwing niet gekarteerd. Rond het plangebied komen veldpodzolgronden (lichttroze, Hn21x) en looppodzolgronden (lichtbruin, cY23x) voor.

2.3 Archeologie (KNA 3.1 LS04)

Het plangebied ligt in een terrein van hoge archeologische waarde (AMK-nummer 14453). Het gaat hierbij om de kern van het middeleeuwse esdorp Gieten zoals dat is aangegeven op de militair-topografische kaarten uit 1853 – 1855.

Ten oosten van het plangebied, op ongeveer 700 meter, liggen nog twee terreinen van hoge archeologische waarde (8595 en 14454). Het gaat hierbij om een terrein met daarin restanten van de havezathe Entinge (8595) en daaraan grenzend de kern van het esdorp Bonnen zoals aangegeven op de militair-topografische kaarten uit 1853 – 1855 (14454).

Ongeveer 1100 meter ten noordwesten van het plangebied ligt een terrein van zeer hoge archeologische waarde. Dit is het Gietensveentje (16631), een pingoruïne waarin een runderhoorn is gevonden. Op ongeveer 1250 meter ten zuidwesten van het plangebied wordt melding gemaakt van een terrein waarin sporen van neolithische bewoning zijn aangetroffen; het gaat daarbij om een hoeveelheid vuurstenen en een neolithische aardewerkscherf (4136 en 202).

Er wordt een aantal grafheuvels gemeld op ongeveer 1500 meter ten zuidoosten van het plangebied (205, 38385). De grafheuvel dateert uit het neolithicum. Vlakbij deze grafheuvel wordt melding gemaakt van de vondst van scherven kogelpotaardewerk, een scherf mogelijk laat-Romeins aardewerk

en een stukje gecorrodeerd ijzer (239214).

Ten westen van het plangebied, op een afstand van ongeveer 450 meter, is een vuurstenen spits gevonden. Het gaat om een schachtdoorn met weerhaken. Eén van de weerhaken is afgebroken (34725). Ongeveer 1300 meter ten noordoosten van het plangebied ligt een tweetal waarnemingen die over hetzelfde terrein gaan; het gaat om een vuursteenvindplaats waar een aantal niet nader gedetermineerde fragmenten vuursteen is gevonden (137155 en 239230). Op ongeveer dezelfde afstand ligt, iets noordelijker, nog een vuursteenvindplaats waar materiaal uit de perioden paleolithicum – mesolithicum is gevonden (239297).

Ten noordwesten van het plangebied, op ongeveer 800 meter, liggen vijf waarnemingen bij elkaar. Het gaat hierbij om een waarneming van een aantal greppels en paalkuilen en de vondst van Romeins handgevormd aardewerk dat is aangetroffen bij de aanleg van rioolsleuven (238479) en een hoeveelheid divers vondstmateriaal uit het neolithicum tot en met de Romeinse tijd (239226, 239227, 239228 en 239229).

Ongeveer 650 meter ten westen van het plangebied zijn bij het graven van rioolsleuven scherven van laat-middeleeuws kogelpotaardewerk gevonden (239215). Hier zijn ook een neolithische vuurstenen schrabber, fragmenten neolithisch aardewerk, brons-tijd-aardewerk en een aantal fragmenten middeleeuwse kogelpot en pingsdorf-aardewerk gevonden (239217). Iets verder naar het westen, op ongeveer 1000 meter van het plangebied, zijn een vuurstenen kern, afslag en kling en een middeleeuwse leistenen griffel ontdekt (239216 en 239386, waarschijnlijk is dezelfde vondst tweemaal als waarneming in ARCHIS ingevoerd).

Ten noordwesten van het plangebied, op een afstand van circa 1300 meter, is een neolithisch stuk vuursteen gevonden, waarvan de beschrijving geen verdere datering vermeldt (239299). Ongeveer 450 meter ten noordoosten van het plangebied is bij het rooien van aardappels een zandstenen, geslepen, fels-rechteckbijl gevonden (239406). Ten zuidwesten van het plangebied is op een afstand van ongeveer 1400 meter een fragment ongedetermineerd aardewerk aangetroffen.

Ongeveer 600 meter ten noordwesten van het plangebied is een deel van een neolithische vuurstenen bijl gevonden (239438). Aan de noordoostzijde van het plangebied, op een afstand van ongeveer 1000 meter, liggen nog twee vondstmeldingen. Het gaat om fragmentjes aardewerk, vuursteen en houtskool die bij booronderzoeken zijn verzameld. De vondsten zijn niet verder gedetermineerd (405905 en 405906).

Tijdens eerdere onderzoeken aan de Brink, ongeveer 200 meter ten noorden van het plangebied (Jelsma & Tulp, 2002) en aan de Bonnen, ongeveer 300 meter ten noordoosten van het plangebied (Vissinga & Jelsma, 2006), bleek het bodemprofiel volledig verstoord te zijn.

Tabel 3: Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9: archeologische waarden in de omgeving. Voor de ligging zie Appendix Archeologische Kaart. Voor datering zie Appendix Archeologische Periodes.

CMA / CAA monumenten	RD-coördinaten	Datering	Omschrijving
8595 (12G-023)	248,122 / 558,639	nieuwe tijd	restanten havezathe Entinge
14136 (12G-A11)	246,464 / 557,477	neolithicum	Terrein met sporen van neolithische bewoning, gevonden bij kartering.
14453 (12G-075)	247,339 / 558,532	middeleeuwen	middeleeuwse kern esdorp Gieten
14454 (12G-076)	248,165 / 558,510	middeleeuwen	historische kern esdorp Bonnen
16631 (12G-086)	246,314 / 558,815	laat-neolithicum	pingoruïne waarin een runderhoorn is gevonden
waarnemingen			
202 (12GN-80)	246,450 / 557,480	neolithicum	vuurstenen klingen en afslagen, scherp neolithisch aardewerk (zie monument 14136)
205 (12GN-81)	248,650 / 557,530	neolithicum	grafheuvel
34725 (12GN-39)	247,000 / 558,000	laat-neolithicum B - midden-bronstijd B	vuurstenen spits: schachtdoorn met weerhaken
38385 (12GN-81)	248,680 / 557,500	neolithicum - bronstijd	grafheuvel
137155 (12GN-191)	248,550 / 559,030	mesolithicum - bronstijd	vuursteenvindplaats
238479 (12GN-104)	246,960 / 559,050	Romeinse tijd	scherven aardewerk, diverse grondsporen
239214 (12GN-183)	246,800 / 558,500	vroege middeleeuwen C	aardewerk, waaronder kogelpot
239215 (12GN-183)	246,800 / 558,500	late middeleeuwen A	kogelpotscherven
239216 (12GN-184)	246,400 / 558,250	neolithicum en late middeleeuwen	vuurstenen kern, afslag en kling; middeleeuwse lestenen griffel
239217 (12GN-183)	246,800 / 558,500	neolithicum, bronstijd, vroege middeleeuwen	vuurstenen schrabber, fragmenten neolithisch aardewerk fragmenten bronstijdaardewerk, middeleeuwse kogelpotscherven, delen van maalstenen (tefriet), ijzerslakken
239226 (12GN-190)	246,940 / 559,070	Romeinse tijd	scherven aardewerk

Tabel 3 (vervolg): Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9: archeologische waarden in de omgeving. Voor de ligging zie Appendix Archeologische Kaart. Voor datering zie Appendix Archeologische Periodes.

CMA / CAA	RD-coördinaten	Datering	Omschrijving
239227 (12GN-190)	246,940 / 559,070	neolithicum - Romeinse tijd	scherven aardewerk, fragmenten tefriet, ijzerslakken, houtskool, vuurstenen, scherven Romeins import-aardewerk
239228 (12GN-190)	246,940 / 559,070	Romeinse tijd	scherven inheems romeins aardewerk
239230 (12GN-191)	248,550 / 559,030	mesolithicum - bronstijd	vuursteenmateriaal, niet gedetermineerd (hoort bij 137155)
239297 (12GN-256)	248,350 / 559,170	paleolithicum - mesolithicum	vuursteenmateriaal, niet nader gedetermineerd
239299 (12GN-258)	246,520 / 559,200	neolithicum	vuursteen
239386 (12GN-184)	246,400 / 558,250		zie waarneming nr. 239216; deze melding is waarschijnlijk twee keer ingevoerd
239406 (12GN-294)	247,750 / 558,670	neolithicum laat	zandstenen geslepen Fels-Rechteckbijl
239414 (12GN-281)	248,600 / 557,400	onbekend	scherven aardewerk, niet determineerbaar
239438 (12GN-316)	247,960 / 558,630	neolithicum	vuurstenen bijl
Vondstmeldingen			
405905	246,530 / 558,870	paleolithicum - nieuwe tijd C	handgevormd aardewerk, houtskool, vuursteen
405906	246,660 / 559,140	paleolithicum - nieuwe tijd C	handgevormd aardewerk, houtskool, vuursteen

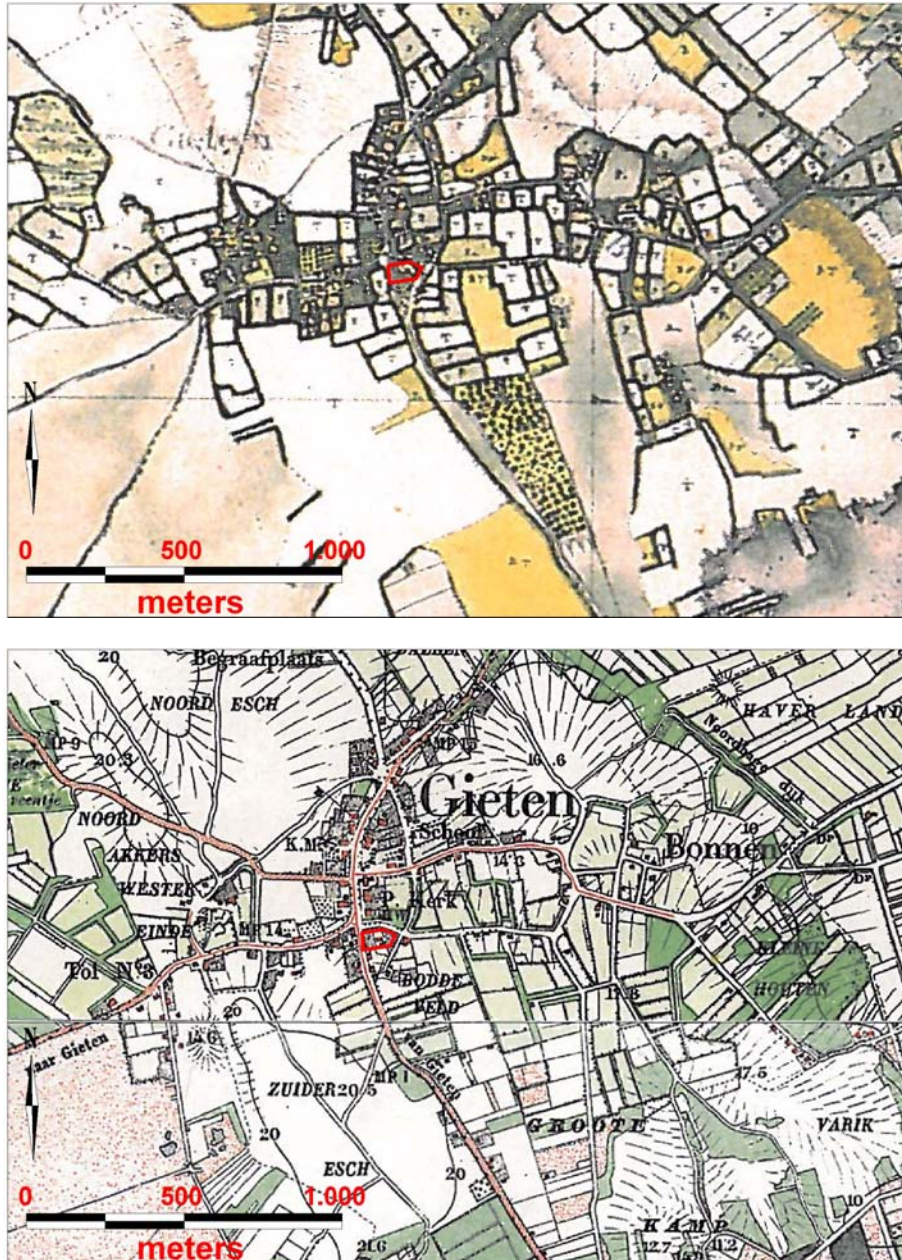
2.4 Historische geografie (KNA 3.1 LS03)

Het plangebied ligt ook op de topografische kaarten uit de 19e en 20e eeuw al in de bebouwde kom van Gieten. Op de Franse kaarten van het gebied, opgenomen in 1812, is te zien dat in het plangebied één gebouw staat. Aan de oostzijde van het plangebied staat een tweede gebouw. Dit gebouw grenst aan het plangebied. Verder is het plangebied in gebruik als boomgaard.

Op de Bonnekaart van het gebied, opgenomen in 1896, staan in het plangebied twee gebouwen. Het gaat hierbij om een gebouw op dezelfde locatie als op de Franse kaart en het gebouw op de Stationsstraat nummer 3, op de hoek met de Boddeveld. Het gebouw aan de oostgrens van het

plangebied staat ook nog op de Bonnekaart.

Sinds het einde van de negentiende eeuw is het terrein tussen de Stationsstraat, de Boddeveld en de Hanebijtershoek volledig volgebouwd. Deze eerdere bouwwerkzaamheden zijn een bodemverstorende factor in het plangebied.

Figuur 5: Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9 op de Franse kaart uit 1812 (boven) en op de Bonnekaart uit 1896 (onder). Het plangebied is rood omlijnd weergegeven.

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.1 LS05)

Het plangebied aan de Stationsstraat 5 t/m 9 ligt op de Hondsrug in de bebouwde kom van het esdorp Gieten. In het plangebied was al in het begin van de negentiende eeuw bebouwing aanwezig, die in de loop van de recente tijd vrij sterk verdicht is. Onder de huidige bebouwing bevindt zich een tankstation, waarvoor voorraadtanks zijn ingegraven. Ook zijn voor de diverse gebouwen in het plangebied sleuven voor kabels en leidingen ingegraven. Dit betekent dat de bodem in het plangebied is verstoord.

In de regio zijn vuurstenen werktuigen gevonden uit het paleolithicum, mesolithicum en neolithicum en onder meer scherven aardewerk uit het neolithicum tot en met de middeleeuwen en de nieuwe tijd. Mochten in het plangebied archeologische indicatoren worden aangetroffen, dan gaat het daarbij waarschijnlijk om bewerkt en/of verbrand vuursteen, houtskool en aardewerk. Ook vondsten van metaal zoals ijzer en brons zijn mogelijk. In de aanwezige zandbodem worden geen organische resten verwacht. Geassocieerd met dergelijke vondsten kunnen archeologische grondsporen aanwezig zijn.

Tabel 4: Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9: specificatie archeologische verwachting.

datering:	steentijd, middeleeuwen en nieuwe tijd
complextipe:	nederzetting
omvang:	vanaf enkele meters doorsnede
diepteligging:	vanaf circa 20 centimeter diepte
locatie:	hele gebied
prospectiekenmerken:	vuursteen, aardewerk, houtskool, metaal
mogelijke verstoringen:	Recente sterke verdichting van de bebouwing, aanwezigheid van opslagtanks t.b.v tankstation

3. Veldonderzoek

3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 3.1 VS01)

Het veldonderzoek is uitgevoerd op 12 augustus 2010. Er zijn 6 verkennende boringen gedaan (zie Figuur 6). De boringen zijn zo gelijkmatig mogelijk verdeeld over het terrein. De boordichtheid bedraagt 13 boringen per hectare.

Figuur 6: Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9: boorpuntenkaart.

De boringen zijn verricht met een edelmanboor met een doorsnede van zeven centimeter. De opgeboorde grond is doorzocht op archeologische indicatoren door het te zeven in een zeef met mazen van vier millimeter. De boringen zijn gezet tot een diepte van tenminste 100 cm beneden maaiveld. De resultaten van de boringen zijn opgenomen in de Appendix in de vorm van boorstaten en laagbeschrijvingen.

Van de boringen zijn de RD-coördinaten bepaald met behulp van GPS. De hoogtes van de boorlocaties zijn bepaald met behulp van het AHN. Op het terrein was door de verharding geen veldkartering mogelijk. Algemeen was de vondstzichtbaarheid slecht (zie Figuur 2).

3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 3.1 VS02, VS03)

In het plangebied aan de Stationsstraat 5, 7 en 9 te Gieten bestaat de bodem over het algemeen uit matig lemig, matig fijn dekzand. In het plangebied is in dit dekzand geen cultuurlaag of podzolering gevonden. De bodem is in het plangebied door de aanwezige bebouwing en verharding grotendeels verstoord. Eventuele prehistorische grondsporen zullen hoogstwaarschijnlijk niet meer intact zijn. Van middeleeuwse en latere sporen zijn alleen de diepere delen mogelijk nog intact. Er zijn in het plangebied geen archeologische indicatoren waargenomen. De kwaliteit van de bodem is in het plangebied over het algemeen slecht.

4. Conclusies en advies

Het plangebied aan de Stationsstraat 5, 7 en 9 ligt op de Hondsrug in de kern van het middeleeuwse esdorp Gieten. In dit gebied is bewoning sinds het paleolithicum mogelijk geweest. In de omgeving van het plangebied zijn archeologische sporen en vondsten aangetroffen uit alle perioden.

Op historische kaarten van de omgeving is te zien dat in het plangebied aan het begin van de negentiende eeuw twee gebouwen aanwezig waren. Pas na het einde van de negentiende eeuw is het terrein volgebouwd geraakt, waarbij de meeste bebouwing uit de late twintigste eeuw dateert.

In lijn met de vooraf opgestelde archeologische verwachting is de kwaliteit van de bodem in het plangebied slecht. Van eventuele podzolering of cultuurdekken is door de diepe verstoring niets meer waargenomen. Dat betekent dat prehistorische sporen hoogstwaarschijnlijk niet meer intact zullen zijn. Van middeleeuwse en latere sporen zijn alleen de diepere delen mogelijk nog intact. In het plangebied zijn geen archeologische indicatoren waargenomen. Aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische grondsporen zijn in het plangebied niet aangetroffen. Op grond van het uitgevoerde onderzoek wordt daarom geadviseerd in het plangebied geen verder archeologisch onderzoek uit te voeren.

Indien bij graafwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische grondsporen worden aangetroffen en / of archeologische vondsten worden gedaan, dan dient hiervan direct melding te worden gemaakt bij de provinciaal archeoloog dr. W.A.B. Van der Sanden, Drents Plateau, Stationsstraat 11, 9401 KV Assen, 0592-305932 / 06-22662601, w.sanden@drentsplateau.nl en bij de gemeente Aa en Hunze conform de Monumentenwet 1988 art. 53 & 54.

Appendix

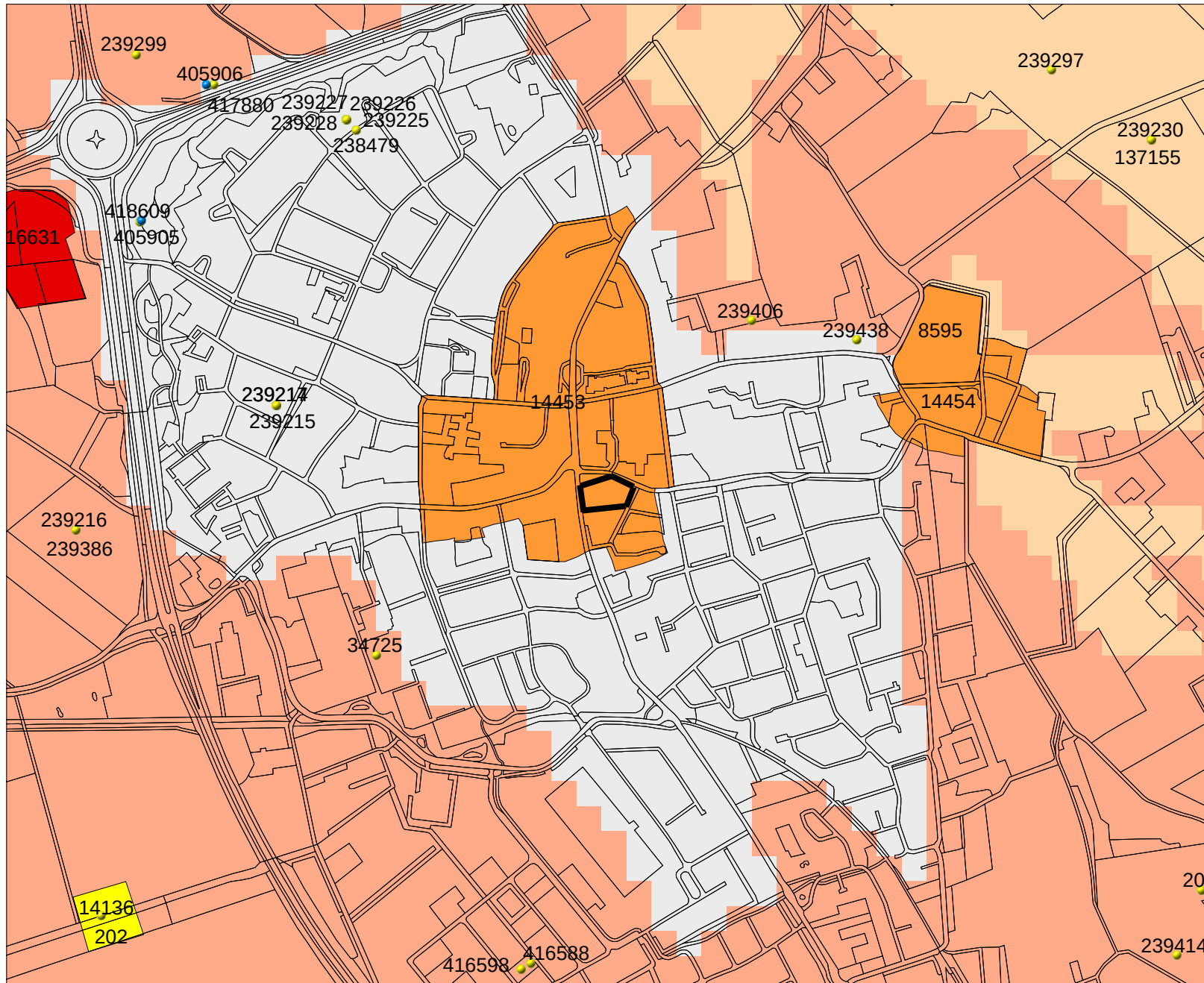
Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9

- archeologische periodes
- archeologische kaart
- boorstaten
- laagbeschrijvingen boringen volgens
Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode

Archeologische periodes

paleolithicum:		ijzertijd:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP	ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP	ijzertijd midden:	500 - 250 vC
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC	ijzertijd laat:	250 - 12 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP		
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC	romeinse tijd:	
		romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
mesolithicum:		romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC	romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC	romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC	romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
		romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
neolithicum:		romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC	romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC	romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC		
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC	middeleeuwen:	
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC	middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC	middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC	middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
		middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
bronstijd:		middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
bronstijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC	middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
bronstijd midden:	1.800 - 1.100 vC		
bronstijd midden A:	1.800 - 1.500 vC	nieuwe tijd:	
bronstijd midden B:	1.500 - 1.100 vC	nieuwe tijd A:	1.500 - 1.650 nC
bronstijd laat:	1.100 - 800 vC	nieuwe tijd B:	1.650 - 1.850 nC
		nieuwe tijd C:	1.850 – heden

248660 / 559301

Legenda

- VONDSMELDINGEN
 WAARNEMINGEN
 TOP10 ((c)TDN)
MONUMENTEN
 archeologische waarde
 hoge archeologische waarde
 zeer hoge archeologische waarde
 zeer hoge arch waarde, beschermd

IKAW

- zeer lage treffkans
 lage treffkans
 middelhoge treffkans
 hoge treffkans
 lage treffkans (water)
 middelhoge treffkans (water)
 hoge treffkans (water)
 water
 niet gekarteerd
 plangebied

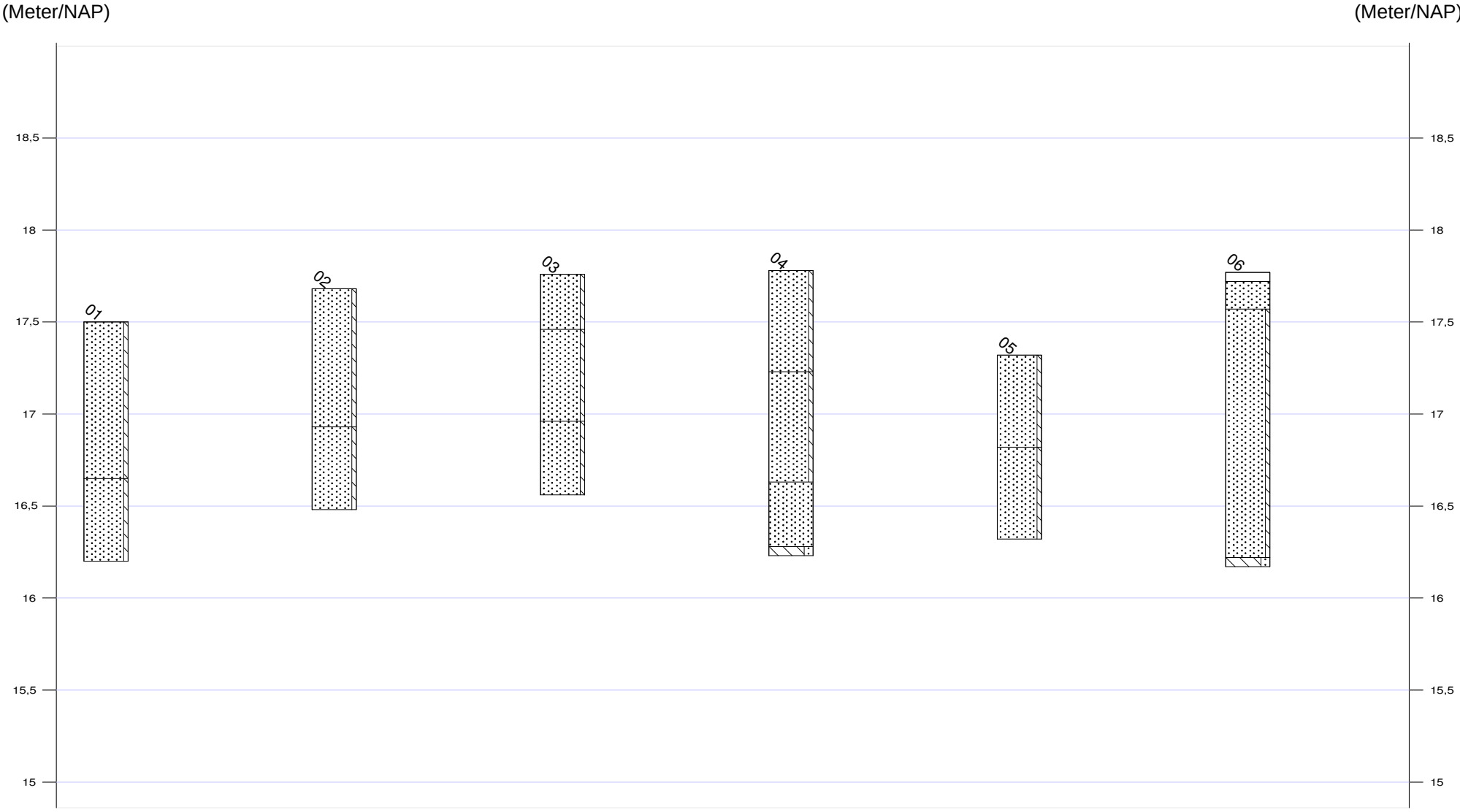
Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

246261 / 557342

Gieten, Stationsstraat 5, 7 en 9 - Boorstaten

01

Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 247452
 Y-coördinaat (m) : 558321
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 1750

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 85	zand zwak siltig, donker-bruin, 10yr2/1, bouwvoor
85 - 130	zand zwak siltig, geel, 10yr6/6, C-horizont

02

Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 247473
 Y-coördinaat (m) : 558311
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 1768

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 75	zand zwak siltig, donker-bruin, 10yr2/1, bouwvoor
75 - 120	zand zwak siltig, geel, 10yr6/6, C-horizont

03

Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 247493
 Y-coördinaat (m) : 558310
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 1776

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 30	zand zwak siltig, BR, grijs, 2,5y4/2, bouwvoor
30 - 80	zand zwak siltig, bruin, mix, vergraven
80 - 120	zand zwak siltig, geel, 10yr6/6, C-horizont

04

Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 247485
 Y-coördinaat (m) : 558333
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 1778

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 55	zand zwak siltig, donker-BR, grijs, 10yr3/2, bouwvoor, vergraven
55 - 115	zand zwak siltig, licht-GR, bruin, 10yr4/2
115 - 150	zand 1, geel, 10yr6/8, C-horizont
150 - 155	leem sterk zandig, grijs, 5y5/2, Opm.: keileem

Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 247509
 Y-coördinaat (m) : 558326
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 1732

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
	Grondsoort
0 - 50	zand zwak siltig, bruin, 10yr3/2, bouwvoor
50 - 100	zand zwak siltig, geel, 10yr6/8, C-horizont

Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 247434
 Y-coördinaat (m) : 558326
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 1777

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
	Grondsoort
0 - 5	stenen grijs
5 - 20	zand wit, Opm.: bestratingszand
20 - 155	zand zwak siltig, donker-rood, 10r3/2, bouwvoor
155 - 160	leem sterk zandig, grijs, 5y5/2, Opm.: keileem